

BOSNA I HERCEGOVINA
БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
BOSNIA AND HERZEGOVINA

URED ZA REVIZIJU FINANSIJSKOG POSLOVANJA INSTITUCIJA BiH
URED ZA REVIZIJU FINANSIJSKOG POSLOVANJA INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Musala 9, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 26 47 40, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

Broj: 01-400-397/MG/03

IZVJEŠĆE O REVIZIJI
INSTITUTA ZA AKREDITIRANJE BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2002.

Sarajevo, srpanj 2003.

KAZALO

1.	MIŠLJENJE REVIZORA	3
2.	NALAZI REVIZIJE I PREPORUKE	4
2.1.	Upravljanje i rukovođenje Institutom	4
2.2.	Pravilnik o unutarnjoj organizaciji	4
2.3.	Procedure nabavki stalnih sredstava	5
2.4.	Sustav internih kontrola	5
2.5.	Procedure izdavanja akreditacija	5
3.	OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE REVIZIJE ZA 2001. GODINU	6
4.	SAŽETAK	6

1. MIŠLJENJE REVIZORA

- 1.1. Ured za reviziju finansijskog poslovanja institucija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvješća (uključujući i odluke rukovodstva) Instituta za akreditiranje Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Institut) u svezi finansijske 2002. godine. Revizija je izvršena u dva razdoblja: od 20.12. do 25.12.2002. kao prethodna revizija, a završna od 10.06. do 13.06.2003., na temelju odredbi Zakona o reviziji finansijskog poslovanja institucija BiH ('Službeni glasnik BiH', br. 17/99).

U ovlasti je Ureda za reviziju da sukladno općeprihvaćenim revizijskim standardima (standardi Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI, 'Službeni glasnik BiH', br. 05/01) izvrši reviziju finansijskih izvješća s ciljem procjenjivanja jesu li ona predstavljena na fer i istinit način.

Odgovornost za finansijska izvješća snosi rukovodstvo Instituta, a odgovornost Ureda za reviziju se svodi na izražavanje mišljenja o tim izvješćima na temelju provedene revizije.

Sukladno Zakonu o reviziji (članak 13., stavak 4.), pri izvješćivanju o javnim računima naša je obveza izvijestiti:

- jesu li računi sačinjeni sukladno važećoj zakonskoj regulativi;
 - predstavljaju li godišnja izvješća točan i istinit prikaz poslovanja tijekom godine i stanja na kraju godine;
 - o ekonomičnosti, učinkovitosti i uspješnosti kojom su institucije koristile javna sredstva u obnašanju svojih funkcija.
- 1.2. Revizija je bila planirana i izvedena s ciljem postizanja razumnih temelja za procjenu prikazuju li finansijska izvješća stanja fer i istinito. Stoga je revizija ispitivala uzorke značajnih transakcija i odluka uprave Instituta. Revizijom je obuhvaćena primjena zakonskih i drugih propisa, organizacija Instituta, te finansijsko-računovodstveno poslovanje Instituta.

Za revidirana finansijska izvješća Instituta za 2002. izražavamo mišljenje sa rezervom iz sljedećih razloga:

- **nezakonitog funkcioniranja rukovodstva;**
- **nedostatka pravilnika o unutarnjem ustroju, nego se radi na temelju privremenog pravilnika o unutarnjem ustroju Instituta već treću godinu;**
- **pravne valjanosti procedura i postupaka dodjeljivanja akreditacija.**

2. NALAZI REVIZIJE I PREPORUKE

2.1. Upravljanje i rukovođenje Institutom

Ured za reviziju je utvrdio kako je jedan od ključnih nedostataka u poslovanju Instituta nezakonit sustav upravljanja i rukovođenja koji je postojao tijekom 2002. godine. Problem nezakonitog upravljanja i rukovođenja datira iz prethodnih godina i samo se prenosi iz godine u godinu. Vršitelj dužnosti direktora koji je imenovan 22.12.2000. za razdoblje od tri mjeseca i dalje vrši funkciju direktora što nije sukladno zakonskim propisima. Imajući u vidu kako su Zakonom o osnivanju Instituta za akreditiranje Bosne i Hercegovine, definirane obveze direktora, koje imaju bitnog utjecaja na poslovanje Instituta, te da su ovlasti vršitelja dužnosti direktora ograničene. Mišljenja smo kako ovakav način rukovođenja nije zakonit niti racionalan, te onemogućuje učinkovit i zakonit rad vršitelja dužnosti direktora kada su u pitanju donošenja raznih akata, pravila i procedura kao i legalnog izdavanja akreditacija. Naime, od osnivanja Instituta Vijeće ministara nije izvršilo zakonsku obvezu imenovanja direktora i zamjenika direktora, već je cijelo vrijeme zadržalo rješenje vršitelja dužnosti direktora što ni u kom slučaju ne može biti odgovarajuće, a posebice što isto nije sukladno propisima iz ovog područja.

Revizija je mišljenja kako je ovo osnovni uzrok (nepostojanje rukovodstva) niza drugih nepravilnosti i problema uočenih u revidiranom razdoblju.

Ured za reviziju preporuča rukovodstvu da bez odlaganja, obnovi inicijativu imenovanja rukovodstva Instituta prema Vijeću ministara sukladno zakonskim propisima, sa jasnim ovlastima, odgovornostima, konkretnim zadacima i mjerljivim ciljevima u svrhu učinkovitijeg i zakonitog poslovanja.

2.2. Pravilnik o unutarnjoj organizaciji

Ured za reviziju je utvrdio kako je Vijeće ministara 29.03.2001. dalo suglasnost na Privremeni Pravilnik o unutarnjoj organizaciji Instituta, broj: IP-0033/01-05/MA od 27.03.2001. i koji će se primjenjivati najduže tri mjeseca od dana davanja suglasnosti. Revizijom smo utvrdili kako se spomenuti pravilnik primjenjuje i danas, što ukazuje kako nisu poštovane donešene odluke Vijeća ministara tj. poslije vremenskog isteka razdoblja od tri mjeseca nije donešen novi pravilnik.

Ured za reviziju preporuča žurno donošenje pomenutog pravilnika u što skorije vrijeme u cilju efikasnijeg i zakonitog poslovanja.

2.3. Procedure nabavki stalnih sredstava

Revizijom je utvrđeno kako je Institut u 2002. izvršio nabavku stalnih sredstava, u iznosu od 19.780,80 KM. Od tog iznosa Institut je nabavio opreme u vrijednosti 16.327,00 KM bez javnog oglašavanja za prikupljanje najpovoljnije ponude, što nije sukladno zakonskim propisima koji reguliraju ovo područje (Zakon o izvršenju proračuna institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2001., nabavke stalnih sredstava izvršene prije donošenja Zakona o izvršenju proračuna za 2002.).

Posljedica nabavki bez javnog oglašavanja može dovesti do tržišne preferencije jednog dobavljača u odnosu na druge, te nabavki po nekurentnim tržišnim cijenama.

Ured za reviziju preporuča Institutu ubuduće dosljedno poštivanje zakonskih propisa koji reguliraju ovo područje kako bi se osigurala transparentnost i tržišna jednakopravnost.

2.4. Sustav internih kontrola

U tijeku revizije smo uočili kako sustav internih kontrola nije u cijelosti razvijen i implementiran, te utvrdili određene slabosti i nedostatke (primjerice: izdavanje akreditacija od strane vršitelja dužnosti direktora, pravila i procedure za IT sustav itd.), što su izravna posljedica ograničavajuće okolnosti rada vršitelja dužnosti direktora. Kako za sustav internih kontrola odgovornost snosi rukovodstvo, a u ovom slučaju ono nije imenovano sukladno zakonskim propisima, vršitelj dužnosti u ovom trenutku nije objektivno u mogućnosti dalje razvijati postojeći sustav bez prethodnog imenovanja rukovodstva od strane Vijeća ministara.

Ured za reviziju sugerira Institutu uspostavu efikasnog sustava internih kontrola, koji bi preventivno otklonio moguće nepravilnosti i nezakornosti u radu.

2.5. Procedure izdavanja akreditacija

Revizijom poslovanja smo uočili kako Institut izdaje akreditacije u okviru svojih ovlasti (provedba akreditiranja tijela za ocjenjivanje usklađenosti tj. ispitnih i kalibracijskih laboratorija, certifikacijskih tijela za certifikacije proizvoda, usluga, sustava kvalitete i osoblja itd), te provodi određene procedure o izdavanju akreditacija. Spomenute akreditacije potpisuje vršitelj dužnosti direktora, a sukladno važećoj zakonskoj regulativi akreditacije bi trebalo da odobri odnosno verificira Komitet za akreditiranje, te da ih u konačnici potpisuje direktor Instituta. U tijeku 2002. izdano je šest akreditacija (tri za kontrolu kvaliteta nafte i naftnih derivata, dvije za ispitne laboratorije i jedna za certifikaciju).

Ured za reviziju skreće pozornost da postojeći sustav izdavanja akreditacija nije u cijelosti sukladan propisima, što može kod

korisnika akreditacija imati eventualne posljedice i prouzročiti razne probleme. Stoga sugeriramo žurno rješavanje pitanje imenovanja rukovodstva i ustroja sustava za izdavanje akreditacija sukladno propisima kako bi se izbjegle nezakonitosti u radu Instituta.

3. OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE REVIZIJE ZA 2001. GODINU

Ured za reviziju izvršio je reviziju poslovanja Instituta za 2001. godinu o čemu je sastavljeno Izvješće. Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Institutu je sugerirano da ih razmotri, te da poduzme određene operacije kako se utvrđene nepravilnosti i propusti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju. Revizijom poslovanja za 2002. godinu utvrđeno je kako je u većem broju slučajeva postupljeno sukladno preporukama Ureda za reviziju, te su uočeni određeni pomaci u poslovanju Instituta.

Realizirane preporuke:

- Institut je donio određena pravila i procedure kojima se reguliraju potrošnja sredstava za naknade vanjskim saradnicima, reguliranje troškova dnevnica i prijevoza, uporabu mobilnih i fiksnih telefona, reprezentacije i slično;
- Institut je ustanovio procedure fakturiranja prihoda od usluga vlastite djelatnosti i njihovo prikazivanje u poslovnim knjigama.

Preporuke koje nisu izvršene:

- Institut nije u svim slučajevima prigodom nabavke opreme osigurao alternativne ponude za nabavku opreme i time ispitao konkurentnost ponuda odabranih dobavljača.

4. SAŽETAK

Ured za reviziju je izvršio reviziju financijskog poslovanja Instituta sukladno Zakonu o reviziji i INTOSAI standardima, uvažavajući opće uvjete okruženja u kojem je postojao Institut.

Revidiranjem poslovanja u 2002. godini utvrdili smo određeni broj nepravilnosti i nedostataka. Posebice želimo ukazati na slabosti sustava upravljanja i rukovođenja tj. u nepostojanju rukovodstva sa jasnim ovlastima i odgovornostima, kao i funkcioniranju Instituta na osnovu Privremenog pravilnika o unutarnjem ustroju (vidjeti točku 2.1. i 2.2. ovog izvješća).

Tijekom revizije smo utvrdili kako Institut nije u svim slučajevima izvršio nabavku stalnih sredstava putem javnih natječaja (vidjeti točku 2.3.)

Posebice želimo istaći problem izdavanja akreditacija, koje po mišljenju revizije nisu u cijelosti sukladne zakonskim propisima (vidjeti točku 2.5.).

Koristimo ovu prigodu kako bi smo izrazili zahvalnost za ljubaznost koja nam je ukazana od strane svih uposlenika Instituta kojima smo se obratili za pomoć i od kojih smo tražili informacije, kao i dokumente potrebne za pravilno vršenje naših obveza.

Reviziju izvršili i izvješće sačinili:

1. Miro Galić, viši revizor _____
2. Nataša Kenjić , pomoćni revizor _____
3. Elvedin Grabovica, IT revizor _____

Sarajevo, 23.07.2003. godine

Izvješće uručeno Institutu:

M.P.

Datum:

Potvrda prijema:

M.P.